

Bodemsaneringsprogramma 2024

Uitvoering Bodemsanering Dordrecht

Datum: Maart 2024
Cluster Stad

Inleiding

Als gemeente Dordrecht streven we naar een duurzame bodem die voldoet aan de functie-eisen.

In het verleden zijn er (ernstige) verontreinigingen in de bodem en grondwater ontstaan. In de meeste gevallen zijn deze verontreinigingen ontstaan als gevolg van industriële activiteiten. Hoewel de meeste verontreinigingen in de loop der jaren zijn gesaneerd, is dit niet voor elke (ernstige) verontreiniging mogelijk geweest. Het saneren van sommige gevallen is financieel of technisch (vrijwel) onhaalbaar. In dit soort situaties wordt er dan gekozen om de verontreiniging op de plaats te houden. Deze gevallen worden nazorglocaties genoemd, omdat deze wel (actief) gecontroleerd en/ of beheerd dienen te worden. Jaarlijks wordt verslag uitgebracht over de huidige status van deze bodemprojecten. Voor u ligt het bodemsaneringsprogramma van het jaar 2024.

Dit document geeft een beeld hoe wij als gemeente invulling geven aan saneringsprojecten en de nazorglocaties. Er is inzichtelijk gemaakt wat de financiële kosten zijn per bodemproject en hoe deze gefinancierd worden dit jaar.

Inhoud

Inleiding.....	2
1 Toelichting bodemsaneringsprogramma	4
1.1 Bodemtaken gemeente Dordrecht	4
1.2 Bodemtaken ondergebracht bij OZHZ	4
1.3 Gemeentelijke financiering bodemtaken	4
1.3.1 Financiële bijdrage vanuit het Rijk	4
1.3.2 Jaarprogramma OZHZ.....	5
1.3.3 Jaarofferte OZHZ.....	5
1.3.4 Raamofferte begeleidingskosten Ingenieurs Bureau Drechtsteden	5
1.4 Vaststelling en verantwoording van het bodemsaneringsprogramma	6
1.4.1 Vaststelling College	6
1.4.2 Sisa-verantwoording	6
1.4.3 Verantwoording van de werkzaamheden door OZHZ.....	6
2 Bodemsaneringsprogramma 2024	7
2.1 Dordts bodembeleid.....	7
2.2 Benodigd budget 2024.....	8
2.3 Dekkingsmiddelen bodemsaneringsprogramma 2024	8
2.4 Overheidssanereringen.....	9
2.5 SPUK	9
2.5.1 Bodem (Nazorg)	9
2.5.2 Nazorglocaties	11
2.5.3 Lood.....	13
2.5.4 PFAS	13
2.6 Werkvoorraad	14
Jaarofferte OZHZ.....	14
Begeleidingskosten IBD	14
2.7 Beleid en uitvoering bodemtaken.....	15

1 Toelichting bodemsaneringsprogramma

1.1 Bodemtaken gemeente Dordrecht

In het bodemsaneringsprogramma beschrijven we de (wettelijke) bodemtaken die we als gemeente gepland hebben voor 2024. Daarbij kennen we de volgende hoofdonderdelen:

1. Uitvoering van overheidssaneringen;
2. Aanpak van de werkvoorraad;
3. Specifieke uitkering
  - Nazorg
  - PFAS
  - Lood
4. Beleid en de uitvoering van wettelijke bodemtaken;

1.2 Bodemtaken ondergebracht bij OZHZ

De Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) voert zo goed als alle bodemtaken voor en namens de gemeente Dordrecht uit. De bodemtaken hebben betrekking op: vergunningverlening, toezicht en handhaving, begeleiden van bodemonderzoek en saneringen en de nazorg van saneringslocaties. Deze taken heeft de OZHZ onderverdeeld in drie teams die vanwege functiescheiding onder drie verschillende units vallen:

- Juridisch Advies en Ondergrond (JAO)
Bevoegd gezag, afhandeling meldingen Wet bodembescherming, Besluit bodemkwaliteit,
- Groen, Bodem en Opsporing (GBO)
Toezicht en Handhavingstaken gericht op bodem en bouwstoffen
- Omgevingskwaliteit (OKT)
Adviesvragen, begeleiden en coördineren bodemonderzoek en sanering, grondstromencoördinatie

1.3 Gemeentelijke financiering bodemtaken

De verschillende bodemtaken binnen Dordrecht worden via verschillende wegen gefinancierd. Onderstaand een toelichting hierop.

1.3.1 Financiële bijdrage vanuit het Rijk

Decentralisatie Uitkering Bodem (DUB)

Onder de Omgevingswet blijft het gemeentefonds van het Rijk bestaan. De afgelopen jaren ontving Dordrecht uit het gemeentefonds van het Rijk de Decentralisatie Uitkering Bodem (DUB) voor de uitvoering van de wettelijke bodemtaken. Deze uitkering is de afgelopen jaren afgebouwd. In mei 2024 wordt bekend welk bedrag er vanuit de DUB wordt uitgekeerd aan de gemeenten voor dit lopende jaar. Het is nog niet bekend welk bedrag er wordt toegekend.

Specifieke uitkering Bodem

Sinds 2021 bekostigt het Rijk de uitvoering van het gemeentelijk bodembeleid met name via de *regeling specifieke uitkering bodem (SPUK-regeling bodem)*. Het gaat dan met name om de materiële kosten voor de historische spoedopgave en de materiële én apparaatskosten voor de buitenproportionele opgaven: nazorg, lood en PFAS.

De lopende SPUK-uitkeringen van de gemeente Dordrecht staan in tabel 1-1. De daadwerkelijk gemaakte uitgaven door de gemeente moeten achteraf aan het Rijk verantwoord worden door middel van een SISA-

verantwoording. Het Rijk kan beschikbare gelden achteraf terugvorderen van de gemeente als de SISA-verantwoording niet goed is gedaan.

De gemeente Dordrecht is ten aanzien van de SPUK PFAS penvoerder van deze subsidiemedede namens de gemeenten Dordrecht, Alblasterdam, Papendrecht, Molenlanden en Sliedrecht.

Dordrecht beheert de middelen die beschikbaar zijn gesteld door het Rijk.

De OZHZ begeleidt een aantal werkzaamheden, geeft inhoudelijk advies en begeleidt het aanbestedingsproces voor een aantal onderzoeken. Indien nodig wordt de expertise van inkoop SGD betrokken bij aanbesteding van onderzoeken.

Tabel 1 Overzicht lopende SPUK-uitkeringen

Specifieke uitkering	Bedrag	Periode	Deadline sisa-verantwoording
Bodem Nazorg	€ 396.000, -	1-1-2023 t/m 31-12-2025	Uiterlijk op 15 juli van de jaren volgend op het begrotingsjaar
Lood	€ 594.421, -	29-10-2021 t/m 28-10-2024	Uiterlijk op 15 juli van de jaren volgend op het begrotingsjaar
PFAS	€ 3.559.662, -	29-10-2021 t/m 28-10-2024	Uiterlijk op 15 juli van de jaren volgend op het begrotingsjaar

1.3.2 Jaarprogramma OZHZ

Alle drie de bodemteams van OZHZ hebben budget vanuit het jaarprogramma. Voor specificatie wordt dan ook naar het algemene jaarplan 2024 OZHZ verwezen. De tijdsbesteding wordt bijgehouden door middel van maandrapportages en communicatie verloopt via de relatiebeheerder van OZHZ met de gemeente.

1.3.3 Jaarofferte OZHZ

OZHZ ondersteunt gemeente Dordrecht op het gebied van bodem in onder andere aan-/verkoop, (her)ontwikkelingsprojecten, infraprojecten, bouw en sloop, grondverzet en onderhoudsprojecten (baggerspecie). In veel gevallen wordt een project specifieke offerte opgesteld en worden de kosten direct doorbelast op een project. Voor kleine vragen en/of onderzoeken waar geen financiering vanuit een project mogelijk is, is er een apart budget van de gemeente om de gemaakte adviesuren te financieren. Tevens zijn er een aantal jaarlijks terugkerende werkzaamheden die op deze wijze worden gefinancierd. Het betreft:

- diverse bodemonderzoeken en (voortvloeiend daaruit) saneringstrajecten;
- verstrekken gegevens voor Midterm review 2024;
- voortgangsoverleggen bodemprogramma Dordrecht;
- deelbijdrage opstellen bodemprogramma en jaarverslag.

1.3.4 Raamofferte begeleidingskosten Ingenieurs Bureau Drechtsteden

Voor veel projecten in Dordrecht wordt door de gemeente gebruik gemaakt van de diensten van het Ingenieursbureau Drechtsteden (IBD). OZHZ ondersteunt het IBD bij vraagstukken op het gebied van bodem in onder andere infraprojecten, bouw en sloop, grondverzet en onderhoudsprojecten (baggerspecie). Er is per project tot 10 uur beschikbaar voor vragen op bodemgebied. Overige kosten verreken OZHZ projectmatig met de gemeente Dordrecht.

1.4 Vaststelling en verantwoording van het bodemsaneringsprogramma

1.4.1 Vaststelling College

Het opstellen van het Bodemsaneringsprogramma vindt plaats in afstemming tussen gemeente Dordrecht en OZHZ. Het bodemsaneringsprogramma 2024 dient te worden vastgesteld door het College. De raad wordt geïnformeerd over het programma en indien nodig wordt de raad voorgesteld om het benodigde geld voor het bodemsaneringsprogramma beschikbaar te stellen.

1.4.2 Sisa-verantwoording

Voor de onderdelen waarvoor een specifieke uitkering is toegekend (bodem, lood en PFAS), moet conform de betreffende beschikking in het daaropvolgende (voor)jaar een verantwoording afgelegd worden. De verklaring wordt door de gemeente zelf verzorgd. OZHZ levert de benodigde informatie hiervoor aan.

1.4.3 Verantwoording van de werkzaamheden door OZHZ

Er is periodiek, iedere 2 maanden, overleg tussen de contactambtenaar milieu van de gemeente Dordrecht en een deel van het bodem team van OZHZ-medewerkers. Hierbij wordt de voortgang van de verschillende onderdelen uit het bodemsaneringsprogramma besproken. OZHZ stelt voor deze overleggen de agenda en notulen op.

Jaarlijks wordt er een jaarverslag bodemsaneringsprogramma opgesteld waarin toelichting wordt gegeven over de besteding van de budgetten en de behaalde resultaten. Dit verslag wordt opgesteld door de gemeente met inhoudelijke input van de OZHZ.

2 Bodemsaneringsprogramma 2024

2.1 Dordts bodembeleid

Het Dordts bodembeleid richt zich op het realiseren en behouden van een duurzame bodemkwaliteit. Het bodemsaneringsbeleid van de gemeente Dordrecht is gestoeld op het gezamenlijke bodemsaneringsbeleid in de Provincie Zuid-Holland.

Een geheel 'schone' bodem is onhaalbaar. Het doel van het bodembeleid is een goed evenwicht vinden tussen het beschermen en benutten van de bodem. Hierbij dient de bodem aan de functie-eisen te voldoen. Zo zijn de eisen voor de bodem met de functie wonen hoger dan voor de functie industrie. De hoofdlijnen van het bodembeleid zijn opgenomen in de Omgevingsvisie 1.0. De komende jaren worden de vigerende beleidsstukken, zoals Bobel 4 en de Bodembeheernota, geactualiseerd en verwerkt in de Omgevingsvisie 2.0, in nieuwe bodemregels voor het omgevingsplan en mogelijk in een aanvullende beleidsregel (zie ook paragraaf 2.7).

2.2 Benodigd budget 2024

Voor de werkzaamheden van het bodemsaneringsprogramma 2024 is onderstaande financiële bijdrage nodig. De verschillende werkzaamheden voor 2024 staan in de komende sub paragrafen kort toegelicht.

Tabel 2-: Geraamde kosten werkzaamheden 2024

Beschrijving werkzaamheden	Budget per onderdeel	Totaalbudget
SPUK		€ 3.368.695
• Bodem (nazorg)	€ 742.500	
• Lood	€ 476.195	
• PFAS	€ 2.150.000	
WERKVOORRAAD		€ 46.876,-
• Jaarofferte (310 uur)	€ 31.776	
• Begeleidingskosten IBD (142uur)	€ 15.100	
BELEID EN UITVOERING WETTELIJKE BODEMTAKEN		€ 200.000,-
ONVOORZIEN		n.v.t. (is al ingecalculeerd)
TOTAAL BUDGET		€ 3.615.571

2.3 Dekkingsmiddelen bodemsaneringsprogramma 2024

De kosten voor het bodemsaneringsprogramma worden geraamd op € 3.615.571- Deze kosten worden gedekt vanuit de volgende budgetten:

- € 476.195 vanuit de toegekende SPUK-bijdrage voor aanpak van lood. De kosten van dit project wordt volledig gedekt door de SPUK-gelden.
- € 742.500 vanuit de aan te vragen SPUK-bijdrage voor nazorg en spoedlocaties. De SPUK voor 2024 wordt in mei aangevraagd en naar verwachting in augustus 2024 toegekend.
- € 246.876 voor de werkvoorraad, beleid en wettelijke bodemtaken vanuit de Decentralisatie uitkering Bodem (DUB). De hoogte van de DUB wordt in mei 2024 bekend gemaakt.
- € 2.150.000 voor de werkzaamheden in het kader van het dossier Chemours/PFAS. Dit zijn werkzaamheden die niet allen de gemeente Dordrecht betreffen, maar ook de gemeenten Sliedrecht, Papendrecht, Molenlanden en Alblasserdam.

DUB en SPUK

In de meicirculaire wordt de hoogte van de DUB bekend gemaakt. De aan te vragen SPUK voor nazorg en spoedlocaties wordt in augustus 2024 toegekend. De toekenning wordt verwerkt in de 2e bestuursrapportage in september.

Bodemsaneringsreserve

Indien de SPUK-uitkering niet volledig wordt toegekend en/of de DUB-uitkering lager uitvalt, kan dit worden opgevangen vanuit de gemeentelijke bodemsaneringsreserve.

Indien er geld beschikbaar moet worden gesteld vanuit de bodemsaneringsreserve, zullen we daarvoor in de loop van het jaar een voorstel aan de raad doen.

2.4 Overheidssaneringen

Er lopen op dit moment geen vanuit het Bodemsaneringsprogramma gefinancierde overheidssaneringen.

2.5 SPUK

2.5.1 Bodem (Nazorg)

In oktober 2023 is een specifieke uitkering van € 396.000,00 (exclusief btw) toegekend, voor het onderdeel historische spoedopgaven. De opgevoerde werkzaamheden betreffen de werkzaamheden rondom de zogeheten nazorglocaties. Een deel van de werkzaamheden en de financiering hiervan, loopt door in 2024. In mei 2024 zal een aanvraag gedaan worden voor de nazorgkosten van het jaar 2024.

In het convenant Bodem en Ondergrond is door het Rijk, de provincies en de gemeenten afgesproken de jaarlijkse kosten voor nazorg te verminderen. Ook door de onzekerheid over de beschikbaarheid van de rijksmiddelen voor de bodemsaneringskosten na 2024 is het wenselijk de nazorg te verminderen.

In 2024 worden de reguliere nazorgwerkzaamheden (controle, klein onderhoud, monitoring etc.) uitgevoerd conform de nazorgprogramma's voor de locaties Merwedepolder, Crayenstein-Oost, Polder Stedelijk, Transberg, Papendrechtsestraat-Merwedestraat, Kop Nijverheidsstraat. In tabel 3 staan de kosten per locatie gespecificeerd.

Tabel 3: Geraamd budget nazorg Dordrecht 2024

Locatiecode	Project	Omschrijving werkzaamheden nazorg	Begroting 2024
ZH050500001	Merwedepolder	Continuering nazorg	€ 70.000, -
		Continuering stopproef, consequenties in het kader van mogelijkheden afbouw nazorg en rioolrenovatie	€ 20.000
ZH050500009	Crayenstein-Oost (vm. Stortplaats)	Continuering nazorg	€ 10.000, -
ZH050500011	Transberg	Continuering nazorg	€ 35.000, -
		Aansluiting interceptiesysteem op riool Dordtse Kil IV	€ 75.000, -
		Verlenging interceptiesysteem	€300.000,-
ZH050500007	Polder Stedelijk	Continuering nazorg	€ 25.000, -
ZH050500025	Gips houtbereiding/ Kop v.d. Nijverheidstraat	Continuering nazorg	€ 20.000, -
		Voorzetting stopproef mogelijk in combinatie met pilot toevoeging substraten t.b.v. stimulatie Natuurlijke Afbraak	€ 60.000, -
ZH050500282	Papendrechtsestraat /Merwedestraat (creosootverontreiniging)	Continuering nazorg (afperking i.v.m. beëindiging)	€ 10.000, -
	Nazorg algemeen	Coördinatie/ advies OZHZ	€ 40.000, -
	Subtotaal	Nazorgkosten 2024	€ 665.000, -
	(Restant) Kosten vanuit opdracht 2023-		
ZH050500001	Merwedepolder		€ 25.000, -
ZH050500009	Crayenstein-Oost (vm. Stortplaats)		€ 7.500, -
ZH050500011	Transberg		€ 18.500, -
ZH050500007	Polder Stedelijk		€ 10.000, -
ZH050500025	Gips houtbereiding/ Kop v.d. Nijverheidstraat		€ 11.500, -
	Subtotaal	(Restant) Nazorgkosten 2023	€ 72.500, -*
	Totaal	Nazorgkosten 2024 (inclusief restant 2023)	€ 737.500, -

*Relatief groot aandeel restantkosten nazorg 2023 i.v.m. verlate beoordelingen nazorgresultaten 2022 door bevoegd gezag Wetbodembescherming.

2.5.2 Nazorglocaties

Sinds de ingang van de Omgevingswet, is de situatie ongewijzigd, de nazorglocaties blijven onder de Wet bodembescherming vallen.

Het gaat hierbij om de volgende nazorglocaties:

1. *Merwedepolder*

De Merwedepolder betreft een voormalige stortplaats. Het nazorgprogramma van de Merwedepolder bestaat uit jaarlijkse monitoring en onderhoud van het beheerssysteem op de locatie.

Jaarlijks wordt de nazorgstatusrapportage opgesteld over de uitgevoerde werkzaamheden en resultaten.

De nazorg van het beheerssysteem is voortgezet conform het nazorgplan rekening houdend met de lopende stopproef om de mogelijkheden tot afbouw of beëindiging van de nazorg te bepalen. De nazorg en stopproef worden in afstemming met de voorziene rioolrenovatie uitgevoerd.

2. *Crayenstein-Oost*

Crayenstein-Oost betreft een voormalige stortplaats. In november 2018 is het sanerings-/beheersplan ingediend bij het bevoegd gezag. In april 2019 heeft het bevoegd gezag ingestemd met het plan. Vanaf 2020 worden de nazorg (controle/monitoring) werkzaamheden uitgevoerd en gerapporteerd aan het bevoegd gezag. Jaarlijks worden op basis van de resultaten nadere optimalisaties/afbouw (o.a. vermindering frequentie en/of stoffenpakket) doorgevoerd.

De nazorg is voortgezet conform het beheersplan, rekening houdend met de doorgevoerde optimalisaties welke zijn goedgekeurd door het bevoegd gezag. Tevens wordt het nazorgstatusrapport opgesteld.

3. *Voormalige stortplaats Transberg*

In 2004 is de sanering van de voormalige stortplaats gestart. De eerste fase van de sanering, bestaande uit onder meer het aanbrengen van een waterdichte afdekking en 40 cm leeflaag van schone grond is in 2005 afgerond. Tevens is het onttrekkings-systeem op het stort en het waterzuiveringssysteem geïnstalleerd. In 2007 is de tweede fase, aanbrengen 60 cm schone grond, van de sanering afgerond, hierdoor is de leeflaag op de vereiste dikte van één meter gebracht. In 2012 is het interceptiesysteem aangelegd.

De grondwateronttrekking (beheersing) valt onder de nazorg. Het nazorgplan is in 2016 ter instemming voorgelegd aan het bevoegd gezag. Begin 2017 heeft het bevoegd gezag ingestemd met het nazorgplan. Op basis van het nazorgplan wordt de nazorg uitgevoerd en op basis van een nazorgstatusrapport gerapporteerd aan het bevoegd gezag.

Op basis van de geformuleerde randvoorwaarden en uitgangspunten (NSR2021) is een ontwerp opgesteld voor het helofytenfilter. Vanwege de twijfel over het helofytenfilter als BBT wordt hier niet voor gekozen. In plaats daarvan zal de interceptiedrain (met eventueel een extra zuiveringsstap) op het riool van het Distripark worden aangesloten. Conform het nazorgplan dient medio 2024 de jaarlijkse nazorggronde op de locatie te worden uitgevoerd, waarvoor monitorings- en inspectiewerkzaamheden zijn voorzien.

4. *Voormalige stortplaats Polder Stedelijk*

Ter plaatse van de voormalige stortplaats Polder Stedelijk bestaat het nazorgprogramma uit een jaarlijks monitoringsprogramma en onderhoud van het helofytenfilter. Op basis van de resultaten van het monitoringsprogramma wordt jaarlijks het nazorgstatusrapport opgesteld. Het nazorgstatusrapport wordt beoordeeld door het bevoegd gezag. Op basis van deze beoordeling wordt het komende monitoringsprogramma herijkt. De nazorg wordt in 2024 voortgezet. Na monitoring 2024 wordt gekeken of overgegaan kan worden tot passieve nazorg (registratie stabiele situatie verontreiniging).

5. *Gips houtbereiding/kop van de Nijverheidstraat*

De locatie Kop van de Nijverheidstraat e.o. is onderdeel van een drietal complexe verontreinigingen op het bedrijventerrein Louter bloemen, te weten de zware metalen-verontreiniging op het voormalige terrein van Penn&Bauduin, de creosoot-verontreiniging op het voormalige Gips Houtbereidingsterrein en de creosootverontreiniging in een deel van de Nijverheidstraat en omgeving. Ten behoeve van het tegengaan van de verspreiding van de verontreinigingen is in 2012 een monitoring-/interceptiesysteem aangelegd waarmee met name de creosootverontreinigingen en de zware metalen in het grondwater worden beheerst. Het systeem bestaat uit een grondwateronttrekking/grondwaterzuivering (actieve beheersmaatregelen) en een jaarlijkse (controle) grondwatermonitoring. Feitelijk vindt een geleidelijke sanering van de creosootverontreiniging plaats.

In 2018 is de evaluatie van het grondwaterbeheerssysteem uitgevoerd. Geconcludeerd is dat op basis van een optimalisatie de nazorg in de meest effectieve vorm kan plaatsvinden. De aanpassing van het systeem is eind 2018 uitgevoerd en is begin 2019 afgerond. In het kader tot het bepalen van de mogelijkheden tot afbouw c.q. optimalisatie van de nazorg is in 2022 gestart met een stopproef. Op basis van de resultaten van het Nazorgstatusrapport 2022 is besloten de stopproef met één jaar te verlengen. Het bevoegd gezag heeft hiermee ingestemd. Begin 2024 zullen de resultaten van de verlenging van de stopproef over 2023 bekend zijn.

Het jaarlijkse nazorgprogramma 2024 bestaat uit de continuering (en onderhoud) van de grondwaterbeheersing en de vereiste reguliere monitoring/controles rekening houdend met de lopende stopproef. Op basis hiervan zal worden nagegaan of optimalisaties of beëindiging mogelijk is.

6. *Merwedestraat (creosootverontreiniging)*

In het kader van de voorziene herontwikkelingen (wegreconstructie Merwedestraat) heeft een actualisatieonderzoek en saneringsafweging plaatsgevonden. Bij het actualisatieonderzoek is door het uitgebreidere onderzoek een enigszins afwijkende omvang en verontreinigingscontour vastgesteld dan bij eerdere onderzoeken het geval was. De eerder getrokken conclusie blijft onveranderd. Het bodemonderzoek bevestigt dat de verontreiniging ongeveer 2 tot 4 meter diep in de grond zit. Er is geen kans op verspreiding en er zijn geen risico's voor mens, plant en dier.

2.5.3 Lood

In 2021 heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Dordrecht een uitkering ontvangen in het kader van de Tijdelijke regeling specifieke uitkering bodem.

Dit naar aanleiding van een publicatie van RIVM in 2015 over risico's van bodemlood met name voor jonge kinderen. De gemeente Dordrecht combineert dit loodonderzoek met het project Groen-Blauw, waarbij de mogelijkheid wordt geboden om speelterreinen van scholen te vergroenen en de gemeente een bedrag beschikbaar stelt voor de herinrichting.

Tabel 4-: Overzicht toegekend bedrag SPUK Lood

Toegekend bedrag	Bestedingsperiode	Toekenningsbesluit
€ 594.421,-	29 oktober 2021 t/m 28 oktober 2024	29 oktober 2021 IENW/BSK-2021/285669 Zaaknummer: 31174211 en nummer 500005018

Uit de reeds onderzochte schoolpleinen blijkt dat er bij die schoolpleinen minder saneringsmaatregelen nodig zijn dan vooraf verwacht. Daarom is er budget beschikbaar om het aantal schoolpleinen uit te breiden. In 2024 gaat het projectteam de scholen actiever benaderen om nog gebruik te maken van de SPUK-gelden. Ook wordt overwogen een verzoek in te dienen om de bestedingstermijn met 2 jaar te verlengen tot 2026.

Begin 2024 is nog € 476.195- beschikbaar. Dit budget kan afwijken van het werkelijke budget, doordat bijvoorbeeld facturen wel verstuurd, maar nog niet verwerkt zijn.

2.5.4 PFAS

In 2021 heeft Dordrecht, mede namens Sliedrecht, Papendrecht, Alblasterdam en Molenlanden bij het ministerie van IenW een aanvraag gedaan voor een Speciale Uitkering (SPUK) voor buitenproportionele opgaven met betrekking tot PFAS. In deze aanvraag zijn kosten opgenomen die de gemeenten hebben of verwachten voor onderzoeken, dagvaarding richting de bedrijven DuPont/Chemours, kennisuitwisseling, ambtelijke inzet en eventuele benodigde saneringen.

Voor 58% van het aangevraagde bedrag is subsidie verleend, te weten € 3.559.662-. Voor dit bedrag zijn onderzoeken uitgevoerd onder begeleiding van OZHZ, zoals o.a. het moestuinonderzoek en eieren onderzoek. Daarnaast zijn de kosten van de dagvaarding aan de bedrijven uit deze subsidie betaald en kunnen wij (onderzoeks)instellingen een bijdrage geven voor het vergaren en delen van kennis over PFAS. Tot slot is een deel van de ambtelijke inzet van de vijf gemeenten hiervan betaald voor procesbegeleiding en communicatie.

Onderzoeken eieren hobbykippen

Er is 2023 onderzoek verricht naar PFAS in eieren van hobby kippen in de regio Zuid-Holland Zuid en de gemeente Altena. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat er een hoge gehaltes aan PFOS en andere lange-keten PFAS zijn aangetroffen in de eieren van hobbykippen. Het bleek echter dat er niet direct een verband is te leggen met Chemours. Dit onderzoek loopt door in 2024, mede om de bron van PFAS in de eieren te kunnen vaststellen.

Onderzoek waterkwaliteit

In 2024 zal er een vervolgonderzoek worden uitgevoerd naar het water in de sloten in Papendrecht en Sliedrecht.

Aanpak PFAS-verontreiniging gemeentelijke terreinen

De rechtbank van Rotterdam heeft op 27 september 2023 gesteld dat, los van de vraag of Chemours door hun emissies naar de lucht een onrechtmatige daad hebben gepleegd, zij aansprakelijk zijn voor de kosten van het verwijderen van door hen uitgestoten deeltjes PFOA en GenX die op de percelen van de gemeenten zijn neergeslagen. Of als verwijdering niet mogelijk is voor de waardevermindering van de percelen. Dat geldt alleen als de hoeveelheid zo groot is dat dat naar objectieve maatstaven door de gemeenten niet getolereerd hoeft te worden.

Als vervolg van deze uitspraak zijn de vier gemeenten die de rechtszaak hebben aangespannen met Chemours in gesprek over de acties als gevolg van het tussenvonnis. In 2024 gaat de aandacht uit naar het weer kunnen gebruiken van moestuinen en de zwemplas Merwelanden.

Budget

Begin 2024 is nog € 2.121.000 beschikbaar. De bestedingsperiode van de verleende SPUK loopt van 2021 tot 2024. Verwacht wordt dat dit resterende beschikte bedrag wordt uitgegeven dit jaar aan onder andere verdere onderzoeken, het vervolg van de dagvaarding, intensivering van communicatie, extra inzet van de GGD met betrekking tot PFAS, voortgang van de gesprekken met Chemours over de acties als gevolg van het tussenvonnis en ambtelijke inzet van de betrokken gemeenten, In 2024 dient er een nieuwe SPUK-aanvraag te worden gedaan voor PFAS. Dit zal opnieuw worden gedaan namens de vijf gemeenten.

2.6 Werkvoorraad

Jaarofferte OZHZ

Voor 2024 wordt een jaarofferte opgesteld voor € 31.776,- door OZHZ voor (kleine) projecten, adviesuren en voortgangsoverleggen.

De projecten waaraan in 2024 wordt gewerkt zijn vooraf niet inzichtelijk, omdat deze zich gaandeweg het jaar zich aandienen.

Begeleidingskosten IBD

Voor 2024 is een offerte uitgebracht voor de begeleiding van 142 uur. Dit komt overeen met een budget van € 15.100,- exclusief BTW.

Evenals de projecten die worden opgepakt onder de jaarofferte, zijn ook voor het IBD de projecten waaraan wordt gewerkt op voorhand niet bekend omdat deze zich gedurende het jaar zich aandienen.

2.7 Beleid en uitvoering bodemtaken

Wettelijke bodemtaken

OZHZ voert in opdracht van de gemeente de wettelijke bodemtaken uit. Dat betreft onder meer de taken van de Wet bodembescherming (overgangsrecht), zoals het toetsen van onderzoeken en saneringsplannen onder de oude wet. Vanaf 1 januari 2024 betreft dit ook de taken van het Besluit activiteiten leefomgeving en wel de activiteiten: saneren, graven en het toepassen en opslaan van grond/bagger en bouwstoffen. De Omgevingswet stuurt daarnaast aan op vooroverleggen met initiatiefnemers over deze bodemactiviteiten. Registratie van bodemonderzoeken en saneringen in het bodeminformatiesysteem is een belangrijke, wettelijk verplichte neventaak (Wet Basis Registratie Ondergrond en Besluit kwaliteit leefomgeving). Op al deze vergunningsverleningstaken voert de OZHZ ook toezicht en handhaving uit. Verder voert OZHZ ondersteunende taken uit, zoals beleidsondersteuning voor de gemeente en het beantwoorden van bodemvragen. De taken zijn onderdeel van het Jaarprogramma Dordrecht van OZHZ. Vanuit het budget van het Bodemsaneringsprogramma wordt jaarlijks € 150.000 via DUB gelden bijgedragen aan de kosten voor de uitvoering van deze werkzaamheden. De toezichttaken worden zo efficiënt mogelijk uitgevoerd. Hiervoor wordt het regionaal het RUN-bodem (Regionaal UitvoeringsNiveau; risicogestuurd) ingericht.

Beleidsontwikkeling

OZHZ stelt samen met de gemeente lokaal en regionaal beleid op. Een voorbeeld hiervan zijn de (tijdelijke) voorbeschermingsregels bodem die door de gemeenteraad op 19 december 2023 zijn vastgesteld om hiaten te voorkomen tussen de oude en nieuwe regelgeving (invoering Omgevingswet). In navolging van de voorbescherming wordt in 2024 een volledige nieuwe set bodemregels voor alle bodemtaken opgesteld. Hierin worden oude regionale regels herzien, gewenste regels ingevoerd en invulling gegeven aan de instructieregels vanuit de Omgevingswet en provinciale verordening. De regels zullen de Bobel 4 (bodembeleid Dordrecht geënt op de vervallen Wet bodembescherming) en de Bodembeheernota (geënt op het vervallen Besluit bodemkwaliteit) vervangen. Daarnaast geven de komst van de Omgevingswet (aanvullingsbesluit bodem en bruidsschat), de ontwikkelingen in grenswaarden voor PFAS, de advieswaarden voor lood, de Wet Basis Registratie Ondergrond en RUN-Bodem (risico gestuurd Regionaal Uitvoering Niveau voor VTH-taken) ook aanleiding om het lokale beleid te vernieuwen. De gemeente werkt in nauwe samenwerking met de OZHZ voorstellen hiervoor uit, die de basis zullen zijn voor actueel bodembeleid voor de regio Zuid-Holland Zuid.

De financiering van deze ontwikkelingen wordt deels betaald vanuit het jaarprogramma, deels vanuit SPUK-gelden maar ook via regio brede programma's. Dordrecht participeert in deze programma's waarbij de financiering plaatsvindt vanuit alle gemeenten en in sommige gevallen ook provincie Zuid-Holland.

Tabel 5: Overzicht bodemtaken en beleidsvernieuwing

Overige bodemtaken	Werkzaamheden	Geplande uitgaven 2024
Wettelijke bodemtaken	Diverse werkzaamheden	€ 150.000
Nieuwe verontreinigingen w.o. PFAS en ontwikkeling beleidsvernieuwing Omgevingswet	Beleidsontwikkeling	€ 50.000